

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ОТЧЕТ
ЗА
ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ФИНАНСИТЕ
ЗА ПЕРИОДА 9 АПРИЛ - 26 АВГУСТ 2024 Г.

Настоящият отчет за дейността на Министерството на финансите, включва изпълнените задачи и дейности и постигнатия напредък във връзка с основните национални приоритети от компетентността на министерството за периода от 9 април до 26 август 2024 година.

Настоящият отчет за дейността на Министерството на финансите включва следните основни раздели:

Раздел I - Ефективно управление на публичните финанси;

Раздел II - Организиране и провеждане на избори за членове на Европейския парламент и на извънредни национални парламентарни избори;

Раздел III - Подготовка за въвеждане на еврото в Република България;

Раздел IV - Управление на средствата от ЕС, включително изпълнението на ПВУ и изготвяне на глава RePower EU;

Раздел V - Реализиране на Концепцията за създаване на единна приходна агенция;

Раздел VI - Изключване на Република България от т.нар. "сив списък" на Съвет MONEYVAL;

Раздел VII - Бъдещото членство на Република България в ОИСР;

Раздел VIII - Други дейности

Раздел I - Ефективно управление на публичните финанси

В периода 9 април - 26 август 2024 г. Министерството на финансите стриктно следваше фискална политика в подкрепа на макроикономическата и финансова стабилност на страната. В условията на усложнена политическа среда и икономически предизвикателства, министерството и агенциите в неговата система изпълняваха ефективно своите функции и отговорности.

Основен приоритет беше изпълнението на бюджета за 2024 г. с насоченост към повишаване на събираемостта на бюджетните приходи.

1.1. Предварителни данни на основните параметри по консолидираната фискална програма към 31 юли 2024 г.

Предвидените с разчетите към Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. приходи, помощи и дарения по консолидираната фискална програма са в размер на **75 289,7 млн. лв.**, а отчетените приходи, помощи и дарения за 2023 г. са в размер на

67 040,8 млн. лв. т.е. планираните за 2024 г. приходи, помощи и дарения са с **8 248,9 млн. лв. повече** в сравнение с 2023 г.

Постъпилите приходи, помощи и дарения по КФП към юли 2024 г. са в размер на 40 846,5 млн. лв. (54,3% от годишния разчет). Постъпленията нарастват с 3 334,4 млн. лв., или ръст от 8,9% спрямо отчетените към юли 2023 г.

Предвидените с разчетите към Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. данъчно-осигурителни приходи са в размер на **57 950,8 млн. лв.**, а отчетените данъчно-осигурителни приходи за 2023 г. са в размер на **52 318,4 млн. лв.**, т.е. планираните данъчно-осигурителни приходи за 2024 г. са с **5 632,4 млн. лв. повече** в сравнение с 2023 година.

Данъчно-осигурителните приходи са в размер на 32 375,2 млн. лв., което представлява 55,9% от годишния разчет, като отчетеното за същия период на 2023 г. е 54,3% от плана. Съпоставени със същия период на предходната година, данъчните приходи нарастват в номинално изражение с 3 509,4 млн. лв. (12,2 на сто), което основно се дължи на номиналния ръст на приходите от социално и здравно осигурителни вноски (1 484,1 млн. лв.), ДДС (1 371,4 млн. лв.) и ДДФЛ (470,2 млн. лв.).

Вече е преодоляно изоставането в данъчно-осигурителните приходи от първото тримесечие на годината, като повишаването на събираемостта на бюджетните приходи е една от основните цели на Министерството на финансите.

През периода 9 април - 26 август 2024 г. бяха предприети мерки от двете приходни агенции за повишаване на събираемостта на бюджетните приходи. Една от тези мерки е ефективното прилагане на механизма на фискалния контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България, включително и по отношение на акцизните стоки. Действието на мярката е свързано със защита на фискалната позиция, предотвратяване неплащането на данъчни задължения, ограничаване на нелоялната конкуренция и закрила на българските производители на стоки с висок фискален риск.

От месец май 2024 г. е внедрена нова електронна услуга на НАП с контролиран достъп "Справка за наличие или липса на задължения за целите на чл. 264 от ДОПК". Услугата е разработена в изпълнение на ангажиментите на НАП във връзка с промените в чл. 74 и чл. 264 от ДОПК, които са в сила от 3 май 2024 г. Чрез нея нотариуси, съдии по вписванията и длъжностни лица в Агенцията по вписванията извършват проверка за непогасени задължения при прехвърлянето или учредяването на вещни права върху недвижими имоти или наследствени права, включващи недвижими имоти, включването на недвижими имоти или вещни права върху недвижими имоти, като непарични вноски в капитала на търговски дружества, вписването на ипотека или особен залог, както и при прехвърляне на моторни превозни средства. В периода от стартиране на електронната услуга на 03.05.2024 г. до 30.06.2024 г. са направени 281 244 броя проверки от нотариуси, съдии по вписванията или длъжностни лица от Агенцията по вписванията. Платените суми по сметки на НАП, след датата на първата справка за тези лица до края на първото шестмесечие на 2024 г., са в размер на около 58 млн. лв.

Предвидените с разчетите към Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. неданъчни приходи по консолидираната фискална програма са в размер на 10 258,2 млн. лв., а отчетените неданъчни приходи за 2023 г. са в размер на 10 891,8 млн. лв.

Неданъчните приходи към юли 2024 г. са в размер на 6 111,5 млн. лв., което представлява 59,6% от годишните разчети. В сравнение с предходната година тези приходи намаляват с 1 053,6 млн. лв. (14,7%) основно поради по-ниските приходи от дивидент за държавата от държавните предприятия и постъпленията от продажба на квоти за емисии на

парникови газове по бюджета на Фонд “Сигурност на електроенергийната система”. За разлика от предходната година, когато към месец юли бяха постъпили 1 543,5 млн. лв. от дивидент за държавата от държавните предприятия, за същия период на 2024 г. приходите от дивидент са едва 85,9 млн. лв. при планирани 340,8 млн. лв., поради неразпределяне на дивидент от печалбата на “БЕХ” ЕАД за финансовата 2023 г., съгласно Решение на Народното събрание.

Предвидените с разчетите към Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. постъпления от помощи и дарения по консолидираната фискална програма са в размер на 7 080,7 млн. лв., а отчетените постъпления от помощи и дарения за 2023 г. са в размер на 3 830,7 млн. лв.

Постъпленията в частта на *помощите и даренията* (основно грантове по програмите и фондовете на ЕС) са в размер на 2 359,8 млн. лв. или 33,3% от годишния разчет за 2024 г.

Предвидените с разчетите към Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. разходи по консолидираната фискална програма са в размер на 81 509,0 млн. лв., а отчетените разходи за 2023 г. са в размер на 72 657,9 млн. лв.

Разходите по КФП (вкл. вноската на Република България в общия бюджет на ЕС) към юли 2024 г. възлизат на **41 819,8 млн. лв.**, което представлява 51,3% от годишния разчет, при 50% за същия период на 2023 г.

В отделните разходни показатели най-значително нарастване спрямо същия период на предходната година има при: социалните и здравноосигурителните разходи (2,9 млрд. лв.), вследствие на изплатените по-високи пенсии, след влезлите в сила увеличения от месец юли 2023 г. и месец юли 2024 г.; на разходите за персонал (2,2 млрд. лв.) след увеличението на възнагражденията на педагогическия персонал и при други администрации със ЗДБРБ за 2023 г. и ЗДБРБ за 2024 г. и други; на разходите по реализирането на одобрени от Народното събрание инвестиционни проекти в сферата на отбраната и други инвестиционни разходи, и други.

Нелихвените разходи към юли 2024 г. са в размер на 40 452,7 млн. лв., което представлява 52,0% от годишния разчет. Текущите нелихвени разходи са в размер на 37 719,5 млн. лв. Капиталовите разходи (вкл. нетния прираст на държавния резерв) възлизат на 2 706,8 млн. лв. Предоставените текущи и капиталови трансфери за чужбина са в размер на 26,3 млн. лв. Лихвените плащания са в размер на 519,5 млн. лв. (51,4% от планираните за 2024 г.).

Бюджетното салдо по КФП към юли 2024 г. е отрицателно в размер на 973,3 млн. лв. (0,5% от прогнозния БВП) и се формира от дефицит по националния бюджет в размер на 1 766,2 млн. лв. и излишък по европейските средства в размер на 793,0 млн. лева.

1.2. Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г.

Съгласно разпоредбата на чл. 107, ал. 14 от ЗДБРБ за 2024 г. Народното събрание прие промени по Приложение № 3 към чл. 107, ал. 13 от ЗДБРБ за 2024 г. към 31 март и към 30 юни 2024 година. Предстои още една възможност за промяна в срок до 30 септември 2024 г. въз основа на предложения на кметове на общини.

В рамките на определените срокове по ал. 3 на чл. 69 от ПМС №13/2024 г. в Министерството на финансите бяха получени съответно:

- **до 1 март:** писма от кметове на 167 общини, с общо приложени 1062 броя проектни предложения, за замяна на определени в приложението проекти с нови такива, за

отпадане на определени в приложението проекти, за допълване на определените с приложението проекти с нови такива, както и за промяна на параметрите на вече предвидени в приложението. Броят на проектите в приложението се увеличи с 631 проекта, или от 1627 броя утвърдените по приложението проекти станаха 2258 броя с първата за годината промяна на Приложение № 3 към чл. 107, ал. 13 от ЗДБРБ за 2024 г. след приемането на ЗИД на ЗДБРБ за 2024 г. и обнародване на промените в Държавен вестник, бр. 38 от 30.04.2024 година.

- *до 1 юни*: писма от кметове на 100 общини с общо приложени 550 броя предложения, за замяна на определените в приложението проекти с нови такива, за отпадане на определени в приложението проекти, за допълване на определените с приложението проекти с нови такива, както и за промяна на параметрите на вече предвидени в приложението. Броят на проектите в приложението се увеличи с още 271 проекта, или от 2258 броя на промените в Държавен вестник, бр. 67 от 09.08.2024 година.

Раздел II - Организиране и провеждане на избори за членове на Европейския парламент и на извънредни национални парламентарни избори

Приоритетно бяха обезпечени необходимите разходи за провеждането на изборите за членове на Европейския парламент и на извънредните парламентарни избори за 50-то Народно събрание на Република България, в общ размер 121,7 млн. лв.

Чрез реструктуриране на разходи са осигурени необходимите финансови средства за провеждането на извънредни парламентарни избори за 51-то Народно събрание на Република България в индикативен размер на 120 млн. лв.

Раздел III - Подготовка за въвеждане на еврото в Република България

3.1. Постигнат напредък в периода април-август 2024 г.

Министерството на финансите изготви проект на Закон за въвеждане на еврото в Република България, който през месец юни 2024 г. беше одобрен от Министерския съвет и внесен в Народното събрание. Законът беше приет от Народното събрание на 7 август 2024¹ година. Законът е обнародван в ДВ.

На 12 април 2024 г. беше подписано **Споразумение за партньорство между Европейската комисия (ЕК) и Република България за организиране на информационни и комуникационни кампании** относно въвеждането на еврото в страната. Документът предвижда координиране на усилията на българските и европейските власти с цел повишаване на обществената информираност за функционирането на Икономическия и паричен съюз, както и да се подпомогне плавната смяна на лева с евро.

3.2. Конвергентните доклади на ЕК и ЕЦБ

На 26 юни 2024 г. Европейската комисия (ЕК) и Европейската централна банка (ЕЦБ) публикуваха конвергентните доклади за 2024 г., в които представят оценката си за напредъка по пътя към еврозоната, постигнат от шестте държави членки, задължени да приемат еврото: България, Чехия, Унгария, Полша, Румъния и Швеция. Конвергентните

¹ На същата дата бяха приети изменения и допълнения от Народното събрание в Закона за кредитните институции, регламентиращи разпределението на правомощията между Европейската централна банка и БНБ в Единния надзорен механизъм на банковия съюз на ЕС след присъединяване на Република България към еврозоната.

доклади се публикуват на всеки две години или когато има специално искане от държава членка за оценка на готовността ѝ за присъединяване към еврозоната, какъвто беше случаят с Латвия през 2013 година.

Според тазгодишните конвергентни доклади България продължава устойчиво да покрива три от четирите числови критерия за членство, а именно този за стабилност на публичните финанси (бюджетно салдо и държавен дълг), за валутния курс и за дългосрочния лихвен процент. България не изпълнява единствено критерия за ценова стабилност, като очакванията са инфлацията да се понижи през следващите месеци, което би позволило на България да изпълни и последното предизвикателство пред членството ѝ в еврозоната.

Бюджетното салдо през 2023 г. е отрицателно в размер на 1,9% от БВП, при дефинирано ограничение за дефицита на сектор “Държавно управление” до 3% от БВП, а съотношението на brutния държавен дълг към БВП от 23,1% е значително под референтната стойност от 60%. По последни данни на Евростат от юли т.г. към края на първото тримесечие на 2024 г. България е на първо място сред държавите членки на ЕС с най-ниско съотношение на показателя дълг/БВП от 22,6%. Средният дългосрочен лихвен процент на България за периода март 2023 г. - април 2024 г. е 4% и също е под референтната стойност от 5,5%.

По отношение на критерия за динамиката на валутния курс от 10 юли 2020 г. българският лев участва в механизма на обменните курсове на Европейската парична система - Валутен механизъм II (ВМ II), към който страната се присъедини, запазвайки действащия в страната паричен съвет като едностранен ангажимент с официален разменен курс от 1,95583 лева за едно евро и не е показал никакво отклонение в рамките на референтния период. Страната ни е единствената от разглежданите държави, която покрива този критерий.

В докладите се отбелязва, че от шестте разглеждани държави само законодателството на България може да се счита за съвместимо с правото на ЕС при спазване на условията и тълкуванията, посочени в докладите. В контекста на пълноправното членство в еврозоната България следва да продължи стъпките си към осигуряването на стабилна и предвидима бизнес среда и институционална рамка за постигането на устойчива конвергенция с държавите от еврозоната.

От изложеното от ЕК и ЕЦБ в докладите може да се констатира, че България е най-напреднала от всичките шест държави по пътя си за въвеждане на еврото и е постигнала значителен напредък в изпълнението на критериите за конвергенция.

Необходимо е да продължи активната работа за изпълнението на всички критерии за членство в еврозоната, както и за подобряване на бизнес средата и институционалната рамка за постигане на устойчиво сближаване с еврозоната. При покриване на всички критерии за членство, което се очаква да бъде изпълнено до края на годината, Република България ще поиска изготвянето на извънредни конвергентни доклади от Европейската комисия и Европейската централна банка, на базата на които възможно най-скоро да бъде взето решение от Съвета за датата на членство на България в еврозоната.

Това намерение е консенсусно сред преобладаващата част от парламентарно представените политически партии в страната, като същото беше препотвърдено в приетото на 26 юли 2024 г. Решение на Народното събрание за ускоряване и завършване на процеса по практическата подготовка за приемане на еврото в Република България (обн. ДВ. бр. 64 от 30 юли 2024 г.). Точка 2.5. от Решението задължава Министерския съвет, по предложение на Министерството на финансите, да изиска, в съответствие с чл. 140, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, изготвянето на

извънредни конвергентни доклади от Европейската комисия и Европейската централна банка, не по-късно от две седмици след като Република България изпълни критерия за ценова стабилност.

Следва да се отбележи, че във връзка с горепосоченото в периода 9 април - 26 август 2024 г. бяха проведени поредица от срещи с европейските институции както на експертно, така и на високо политическо ниво.

На 16 юли 2024 г. от заместник-министър председателя и министър на финансите беше представен напредъкът на Република България по въвеждането на еврото пред Еврогрупата. Процесът по присъединяване на страната към еврозоната в периода 9 април - 26 август 2024 г. беше многократно обсъждан и в рамките на неформални двустранни срещи с Кристин Лагард - председател на Европейската централна банка, Паскал Донахю - председател на Еврогрупата, Валдис Домбровскис - заместник-председател на Европейската комисия, Маартен Фервей - генерален директор на ГД "Икономически и финансови въпроси" към Европейската комисия, Кристалина Георгиева - управляващ директор на Международния валутен фонд, Пиер Граменя - управляващ директор на Европейския стабилизационен механизъм и др.

На национално ниво ежесечно се провеждат заседания на Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната, на които се обсъжда постигнатият технически напредък на работните групи към съвета.

Раздел IV - Управление на средствата от ЕС, включително изпълнението на ПВУ и изготвяне на глава RePower EU

4.1. Изпълнение на националния План за възстановяване и устойчивост (ПВУ), включително глава RePower EU

Постигнат напредък в периода април-август 2024 г.

В периода 9 април - 26 август 2024 г. Министерството на финансите насочи усилията си към предоговарянето на ПВУ и подготовка на главата REPowerEU, постигане на напредък по свързаните с второто плащане открити въпроси, както и с изпълнението на трето и четвърто плащане.

Бяха проведени регулярни срещи с Европейската комисия на политическо и експертно ниво, включително посещение на заместник министър-председателя и министър на финансите в Брюксел в периода 21-23 април 2024 г., като съвместно и ускорено със Службите на ЕК бяха дискутирани ключови въпроси, бяха идентифицирани и бяха подготвени необходимите промени в ПВУ, за да бъдат одобрени от Съвета на ЕС до края на настоящата година.

В резултат на проведените разговори двете страни се споразумяха за ясен график относно изпращането на промените по член 21 от Регламента за МВУ и главата REPowerEU.

На проведено заседание на 17 юли 2024 г., Министерският съвет прие с протоколно решение № 30 Доклад за предприемане на действия за изменение на Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България (НПВУ) и за изготвяне на предложение по съдържанието на глава REPowerEU. Приетият доклад от Министерския съвет беше в резултат на последователните усилия на служебното правителство за финализиране на преговорите с Европейската комисия във връзка с изменението на НПВУ на основание член 21 от Регламент (ЕС) 2021/241 за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (Регламента за МВУ) и за представяне на глава REPowerEU,

предвид крайния срок за изпълнение и допустимост на разходите по НПВУ - 31 август 2026 година.

На 30 юли 2024 г. заместник министър-председателят и министър на финансите Людмила Петкова и служебният министър на енергетиката Владимир Малинов участваха в заседание на Комисията по европейски въпроси и контрол на европейските фондове, а на 31 юли 2024 г. - в пленарно заседание на Народното събрание. Двете изслушвания бяха в резултат на приетото Решение от Министерският съвет на 17 юли 2024 г., задължаващо двамата представители на служебния кабинет в срок до 31 юли 2024 г. да запознаят Народното събрание с изготвените предложения и с хода на преговорите с Европейската комисия. Изслушването имаше за цел да бъде осигурена прозрачност на преговорния процес и предвидимост във връзка с българската преговорна позиция пред ЕС.

С протоколното решение на МС на заместник министър-председателя и министър на финансите е възложено също така **в срок до 11 септември 2024 г.** да внесе в Министерския съвет предложение за изменение на Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България на основание член 21 от Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (Регламента за МВУ), както и предложение по съдържанието на глава REPowerEU.

Необходимо е да продължат усилията както на правителството, така и на Народното събрание и по оставащите отворени въпроси по подаденото на 7 октомври 2023 г. второ искане за плащане по ПВУ, свързани с:

- Приемане на **Законопроекта за несъстоятелност на физическите лица – правителството подготви законопроекта, съгласуван е с ЕК и внесен в НС чрез народни представители;**

- Приемане на допълнителни промени в **Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения - правителството успя да договори с ЕК приемливи текстове, които са внесени в Народното събрание чрез народни представители;**

- Приемане на **процедурни правила за избор на членовете на Комисия за противодействие на корупцията - проекти на правила са изготвени въз основа на коментарите на ЕК и се очаква тяхното финализиране и приемане от НС;**

- Приемане на ново Решение на НС във връзка с одобряването на **Пътната карта за климатична неутралност**, за да бъдат изпълнени изискванията на етапа - актуализираната Пътна карта беше приета с Решение на МС от 4 юли 2024 г. и следва да се предложи за разглеждане в НС от депутати;

- Промени в **Кодекса за етично поведение на българските съдии и Кодекса за етично поведение на българските прокурори и следователи** от Висшия съдебен съвет и Висшия прокурорски съвет в съответствие със становищата на Венецианската комисия от март 2024 г. - изготвени са проекти на ревизирани етични насоки, които са изпратени на ЕК за неофициално съгласуване.

4.2. Програми от споделено управление за ПП 2014-2020 и ПП 2021-2027

Постигнат напредък в периода 9 април - 26 август 2024 г.

Министерството на финансите осигури ефективна координация при управление на средствата от фондовете на Кохезионната политика. През периода април-август 2024 г. беше ускорено изпълнението на програмите за периода 2021 - 2027 г., като са открити 27

нови процедури за предоставяне на финансова помощ на обща стойност 1,557 млрд. лв., чрез които е предоставен достъп до финансиране на българските общини, гражданите и бизнеса. Сключените през разглеждания период договори с бенефициенти възлизат на **над 950 млн. лв.,** а разплатеният към бенефициентите ресурс надхвърля **217 млн. лв.**

Паралелно с интензивното договаряне по програмите за периода 2021 - 2027 г., бяха положени усилия и за **успешното приключване на програмите за периода 2014 - 2020 г.**

На 27 май 2024 г. министърът на финансите издаде допълнителни указания до управляващите органи във връзка с приключване на програмите, в изпълнение на въведените с Регламент (ЕС) 2024/795 от 29 февруари 2024 г. /Регламент STEP/ изменения в Регламент (ЕС) № 1303/2013, с които се дава възможност за удължаване на сроковете за приключване и за прилагане на 100% ставка на съфинансиране по отношение на приноса от ЕС.

За максимално ниво на усвояване на предоставените средства от Европейския съюз, с подадените през месец юли заявления за плащане към ЕК беше индикирано прилагането на удължения срок за приключване на всички оперативни програми и програми за трансгранично сътрудничество по външни граници на ЕС, с изключение на оперативната програмата “Инициатива за малки и средни предприятия”, която ще се приключи в рамките на първоначално определените срокове.

С оглед усвояване в максимална степен на европейското финансиране по програмите, бяха предприети действия и за прилагане на въведената с Регламента STEP възможност за 100% европейско съфинансиране за последната счетоводна година на програмния период.

Запазена е и устойчивата тенденция по регулярното подаване на заявления за плащане към Европейската комисия и получаването на постъпления по програмите от споделеното управление и за двата **програмни периода 2014 - 2020 г. и 2021 - 2027 година.** През периода са **получени 23 доклада за близо 850 млн. лв.,** които са проверени, сертифицирани и изпратени към ЕК за възстановяване на заявените разходи. През м. август 2024 г. са получени още **7 доклада** по програмите от програмен период 2021 - 2027 г. на стойност **77 млн. лв.,** които понастоящем са в процес на проверка и предстои да бъдат заявени към ЕК за възстановяване.

Предвид задълбочаващите се социално-икономически различия между регионите в Северна и тези в Южна България, от страна на Министерството на финансите беше разработена Концепция за инвестициите от фондовете на Кохезионната политика на ЕС за програмен период 2021 - 2027 г. в Северна България, която е одобрена на Третото заседание на Комитета за наблюдение на Споразумението за партньорство на 6-ти юни. С оглед популяризиране на резултатите, постигнати чрез фондовете на Кохезионната политика от присъединяването на България към ЕС досега, стартира и мащабна информационна кампания, в рамките на която ще се комуникират ключовите постижения на национално и регионално ниво.

В периода 9 април - 26 август 2024 г. приключи изпълнението на програмите, финансирани по Финансовия механизъм на ЕИП и Норвежкия финансов механизъм 2014 - 2021 година.

Раздел V - Реализиране на Концепцията за създаване на единна приходна агенция

Постигнат напредък в периода 9 април - 26 август 2024 г.

Със Заповед № ЗМФ-168 от 20.02.2024 г., актуализирана със Заповед № ЗМФ-576 от 10.05.2024 г. на министъра на финансите е създаден Съвет за управление на проект за създаване на единна приходна агенция чрез вливане на Агенция „Митници” в Националната агенция за приходите, който има задачата да подпомага министъра на финансите при осъществяването на общото ръководство и контрол по изпълнението на проекта.

На основание същите заповеди е създадена и Координационна работна група, която отговаря за оперативното изпълнение на проекта. Към нея функционират отделни работни групи със следния предметен обхват: “Законодателство и правна рамка”, “Бизнес процеси”, “Информационни системи”, “Човешки ресурси”, “Финанси и управление на собствеността” и “Връзки с обществеността и комуникации”. В състава на работните групи са включени служители от Агенция “Митници”, Националната агенция за приходите и Министерството на финансите.

Беше извършен детайлен анализ на съществуващите процеси в двете агенции и е разработен план за реализиране на проекта по вливане и интегриране на функциите и правомощията на Агенция “Митници” и нейните служители в Националната агенция за приходите.

В плана са предвидени два основни етапа на изпълнение:

- до 31.12.2024 г. - изготвяне на промени в нормативната уредба; изпълнение на всички необходими дейности с цел гарантиране на непрекъсваемост на работата на бъдещата единна приходна агенция с оглед обслужване на гражданите и юридическите лица; интеграция на общата администрация, обучение на служителите и др.

- след 01.01.2025 г. - поетапно интегриране на специализираната администрация, подкрепено от интегриране на информационни и мрежови системи.

На база на изготвения анализ относно необходимите промени в нормативната уредба са разработени конкретни предложения за изменения в нормативните актове, регулиращи дейността и правомощията на двете агенции.

Също така в момента се извършва преглед и анализ на дейностите на специализираната администрация в двете агенции с цел изясняване на допирните точки и възможностите за обединяване на процеси и дейности. Предмет на обсъждане е и бъдещото развитие на функциите на единната приходна агенция, както и образците на документи, които ще се използват след вливането. В тази връзка е направена съпоставка на структурите на двете администрации, като се обсъжда и бъдещата нова структура на агенцията.

Изготвен е и анализ на достигнатите равнища на заплатите по основни структури и длъжности, като в момента се разработват правила и принципи за преминаване на служителите в новата администрация.

Информационните активи и мрежи се анализират в момента, като се разработват варианти за миграция на информацията с цел осигуряване на мрежова и информационна сигурност. Предвижда се да се направи и одит на сигурността на ИТ инфраструктурата на Агенция “Митници” и на Националната агенция за приходите от трета независима страна.

Изготвен е проект на план за финансово-счетоводните дейности и необходимия бюджет във връзка с вливането, проект на съвместен бизнес-процес по приемане, съхранение, управление и продажба на конфискувани, отнети и изоставени в полза на държавата имуществва, както и регистър на имотите и активите на двете агенции в страната.

С оглед засилване доброто взаимодействие между служителите на двете администрации и успешната работа по проекта за вливане, както и ангажиране на

териториалните структури, в периода 5 - 7 юни 2024 г. беше проведена съвместна работна среща на ръководството на Националната агенция за приходите и Агенция “Митници” с участието на ръководители от централно управление и териториалните структури на двете агенции. На срещата са представени основните принципи на работа на отделните администрации, докладван е напредъкът в рамките на работните групи, обсъдени са предизвикателствата и предстоящите дейности и управленски решения за успешното реализиране на проекта, както и въпросите свързани с материалната база, финансовите и административни аспекти.

В процес на провеждане са съвместни срещи на регионално ниво между ръководители и служители на Националната агенция за приходите и Агенция “Митници”, целящи изграждане на по-добра комуникация на местно ниво между служителите от двете администрации и опознаване на спецификите на процесите и дейностите, които се извършват на териториално ниво, което включва и обслужването на гражданите от двете администрации. На тези срещи се обсъждат и възможните рискове и предизвикателства, които могат да възникнат в процеса на вливане на Агенция “Митници” в Националната агенция за приходите и начините за тяхното преодоляване.

Раздел VI - Изключване на Република България от т.нар. “сив списък” на Съвет MONEYVAL

Постигнат напредък в периода 9 април - 26 август 2024 г.

В рамките на служебното правителство продължи да функционира и да провежда регулярни срещи създаденият към Министерския съвет Съвет за координация и сътрудничество в областта на борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма. Заместник министър-председателят и министър на финансите пое основната роля в този съвет с цел ускоряване на оперативната работа и постигане на резултати.

Продължи изпълнението на мерките, които са залегнали в редица планови документи, включително в Националната стратегия за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма в Република България и План за действие за изпълнение на тази стратегия периода 2023-2027 година.

Извършва се и регулярен мониторинг на изпълнението на тези мерки, включително в рамките на междуинституционалния Съвет за координация и сътрудничество в областта на борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Заместник министър-председателят и министър на финансите ръководи българската делегация на срещата на Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF) в Истанбул, Турция, на 9 май 2024 г., на която беше обсъден напредъкът на България по плана за действие за приемане на мерки срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма. Участието на заместник министър-председателя и министър на финансите в срещата беше оценено положително като израз на политическа ангажираност на високо ниво, включително в доклада на FATF, представен на пленарното заседание на групата в края на юни 2024 година.

На 28 май 2024 г. беше публикуван първият доклад на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари към Съвета на Европа (Комитет MONEYVAL) за последващи действия в рамките на процедурата за засилен мониторинг на България. Съгласно констатациите в доклада, България е подобрила спазването на 10 препоръки на FATF, а именно препоръките относно националното сътрудничество и координация, политически значимите лица, услугите по прехвърляне на пари или ценности, вътрешния контрол и чуждестранните клонове и дъщерни дружества, определените

непрофесионални стопански субекти, комплексната проверка на клиентите, прозрачността и действителните собственици на правни договорености, регулирането и надзора на финансовите институции, правомощията на надзорните органи, паричните куриери, както и статистиката. Комитетът MONEYVAL отчита, че България е предприела многобройни стъпки за укрепване на своите системи за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, като от общо 40 препоръки на FATF България спазва или до голяма степен спазва 27 от тях и частично спазва 13 препоръки. Няма препоръки, чиито изисквания България да не спазва.

На 3 септември 2024 г. предстои следващата среща на българските институции с Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF) в Брюксел, Белгия, в която Министерството на финансите ще вземе участие, за да бъдат представени предприетите и/или предстоящите действия за борба с неформалната икономика.

Раздел VII - Бъдещото членство на Република България в ОИСР

Присъединяването на Република България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и прилагането на международните стандарти и най-добрите световни политики и добри практики във всички ключови области е един от основните национални приоритети. Членството на страната в организацията ще допринесе за устойчиво икономическо развитие, финансова стабилност и разгръщане на потенциала и притегателната сила на българската икономика за чуждестранни инвестиции и иновации.

През периода 9 април - 26 август 2024 г. продължи **участието на ръководството и на експертите от МФ в работните формати на ОИСР от компетентността на министерството** - в Комитета по фискални въпроси относно международните данъчни стандарти и обмена на информация за данъчни цели, в Комитета по финансови пазари, в Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване, работните формати за защита на потребители на финансови услуги, в Комитета за висши длъжностни лица по бюджета, Инвестиционния комитет и други.

В Комитета за висши длъжностни лица по бюджета след попълненото през 2023 г. в МФ в сътрудничество със заинтересованите външни за МФ институции Присъединително проучване към Комитета, което е в съответствие с Рамката на ОИСР за по-добро разпределение на разходите, беше проведено и онлайн заседание с Браян Фин, старши анализатор на политики в отдел „Публично управление и бюджетиране“, дирекция „Публично управление“ на ОИСР, на което бяха дискутирани специфични въпроси от проучването като подготовка за проучвателната мисия през м. септември.

В рамките на Комитета по фискални въпроси бяха проведени технически прегледи от страна на ОИСР на съответствието на българското законодателство, политики и административни практики с правните инструменти на ОИСР относно вредните данъчни режими, данъчната политика и данъчната статистика, в областта на данъчната престъпност, трансферното ценообразуване и облагането на многонационалните предприятия. Прегледите са приключени успешно и оценката от ОИСР е много висока, като остава само още един преглед, който е планиран в края на 2024 година.

След проведения през месец март 2024 г. преглед на позицията на Република България в рамките на *Инвестиционния комитет* (с фокус върху Кодексите за либерализация на ОИСР), през месец юни беше получено писмо от председателя с идентифицирани области, в които страната следва да отбележи напредък. Заместник-министърът на финансите проведе двустранни срещи с водещите ведомства по определените в писмото теми, на които бяха определени необходимите мерки и индикативни срокове за изпълнение за адресиране на препоръките на Инвестиционния

комитет. В резултат беше започната работата по няколко необходими законодателни промени.

В *Комитета по финансови пазари* заместник министър-председателят и министър на финансите, водещ българската делегация, потвърди политическата ангажираност на служебното правителство за изпълнение на поетите ангажменти във връзка с присъединяването към еврозоната и ОИСР, които продължават да бъдат основен приоритет на страната.

В Комитета по финансови пазари, Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване и Работната група по частно пенсионно осигуряване през месец май и юни преминаха успешно прегледите на България, като ОИСР оцени представянето на делегациите като отлично. Като следваща стъпка от процеса по посочените формати се очакват писма от председателите на комитети, в които ще има някои препоръки към България, които няма да бъдат пречка пред присъединяването ни към ОИСР.

На 25 юли 2024 г. е получено писмо от председателя на Комитета по финансови пазари, с което българската страна е уведомена, че прегледът в този комитет е приключен успешно, като същевременно комитетът е идентифицирал някои области, в които ще очаква България да обмисли последващи мерки за по-нататъшно подобряване на съответствието със стандартите на ОИСР и най-добрите практики. Тези препоръки не представляват пречка за присъединяването на България към ОИСР.

Извършен е също така преглед в областта на застраховането, като след първоначалното представяне е получено писмо от председателя на *Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване* с препоръки, които не представляват пречка за присъединяване страната ни към ОИСР. От българска страна е изпратен отговор на писмото и е отговорено на допълнително постъпилите въпроси. През месец юни 2023 г. България участва във втора среща в рамките на прегледа на Комитета, като беше направено кратко допълнително представяне.

На 2 август 2024 г. е получено писмо от председателя на Работната група по частно пенсионно осигуряване към Комитета по застраховане и частно пенсионно осигуряване, с което българската страна е уведомена, че прегледът на частното пенсионно осигуряване е приключен успешно. Очаква се институциите да обмислят последващи действия за по-нататъшно усъвършенстване на пенсионната система чрез подобряване на съответствието със стандартите и най-добрите практики на ОИСР. Тези препоръки не представляват пречка за присъединяването на България към ОИСР.

Раздел VIII - Други дейности

В периода 9 април - 26 август 2024 г. бяха реализирани и други съществени дейности от Министерството на финансите, както следва:

- Бяха осигурени общо 330,6 млн. лв. за земеделските стопани по линия на Временната рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна. Част от средствата в размер на 235 млн. лв. бяха одобрени по бюджета на ДФ “Земеделие” с Постановление № 153 на МС от 30 април 2024 г., в т.ч. 155 млн. за сметка на трансфера от централния бюджет за Сметката за средства от ЕС на ДФ “Земеделие” и 80 млн. лв. чрез реструктуриране на разходите по централния бюджет. Остатъкът от средства в размер на 95,6 млн. лв. беше осигурен за сметка на субсидиите и другите текущи трансфери по бюджета на ДФ “Земеделие” за 2024 година.

До 30 септември 2024 г. трябва да бъде извършено второ плащане на земеделските стопани. В момента се извършва проверка от Министерството на земеделието и храните, за да бъде уточнен конкретния размер на помощта.

Следва да се отбележи, че двете плащания на земеделските стопани не бяха предвидени в бюджета за 2024 г. и същите се осигуряват чрез реструктуриране на разходи.

- С ПМС № 273 от 2024 г. бяха осигурени 184 млн. лв. за увеличаване на възнагражденията на академичния състав, изследователите и експертите в държавните висше училища и научните организации, считано от 1 април 2024 година. Този акт е в продължение на първоначално предоставените 40,7 млн. лв. с ПМС № 169 от 2024 г. за увеличаване на размера на стипендиите на докторантите от държавните висши училища и научни организации, считано от 1 април от 2024 г., и за увеличаване на възнагражденията на персонал в държавните висши училища, считано от 1 януари 2024 година. Този значителен финансов ресурс в размер на 224,7 млн. лв., възникнал в резултат на заложените от Народното събрание промени в Закона за висшето образование, беше осигурен от страна на Министерството на финансите за сметка на реструктуриране на разходи и трансфери по централния бюджет, като така се спазиха ангажиментите към образователните институции и синдикатите.

- Бяха предприети мерки за ликвидиране на пожарите и за закупуване на необходимите средства за борба с пожарите. С Постановление № 259 от 24 юли 2024 г. на Министерския съвет са одобрени допълнителни разходи/трансфери за 2024 г. общо в размер до 2 100 000 лв., както следва:

1. допълнителни разходи по бюджета на МВР за 2024 г. в размер до 2 000 000 лв., в т.ч. за горива, консумативи, резервни части, възстановяване на техника и други за Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението";

2. допълнителен трансфер по бюджета на Община Стара Загора за 2024 г. в размер 100 000 лв. за Националната асоциация на доброволците в Република България с цел повишаване капацитета на доброволците за справяне с пожари и за закупуване на оборудване за справяне с пожари.

Също така, с Решение № 527 на Министерския съвет от 24 юли 2024 г. е одобрено финансиране в размер 1 000 000 лв. за Министерството на отбраната за 2024 г. за придобиване на подвесна система за гасене на пожар тип "Bambi Bucket" и са предприети действия за организиране на процедура за обществена поръчка за доставка.

В допълнение, във връзка с решение на Народното събрание на 19.07.2024 г. за предприемане на мерки за ликвидиране на пожарите, осигуряване на бюджетни средства за подпомагане на пострадалите от пожарите лица, както и за закупуване на необходимите средства за борба с пожарите, с Решение № 538 от 25.07.2024 г. правителството одобри Програма за компенсиране на разходите на физически лица, пострадали от пожари на територията на Република България в периода юни - юли 2024 г., с която се регламентират условията и редът за осигуряване на подкрепа.

От подкрепа по Програмата могат да се възползват физически лица, които не отговарят на условията и не попадат в обхвата на допустимите за предоставяне на възстановителна помощ лица по реда на чл. 26 от Правилника за организацията и дейността на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерския съвет и по реда на относимата нормативна уредба, приложима за Министерството на труда и социалната политика, респективно Агенцията за социално подпомагане, и Държавен фонд "Земеделие".

Средствата за подпомагане на пострадалите от пожарите лица се осигуряват чрез преструктуриране на разходи.